

**Burgeronderzoek
Tilburg 2010
Deel Milieu**

**Gemeente Tilburg
Onderzoek & Informatie
Augustus 2010**

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	4
Hoofdstuk 1 Milieu.....	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Leefstijl.....	5
1.3 Schaalscore leefstijl.....	6
Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording	7
Bijlage 2 Betreffende deel vragenlijst	9

Samenvatting

Deze rapportage bevat een deel van de uitkomsten van het burgeronderzoek dat in het voorjaar 2010 gehouden is onder ruim 1.200 burgers van de gemeente Tilburg van 18 jaar of ouder. In dit onderzoek zijn vragen meegenomen die voor diverse beleidsvelden van de gemeente van belang zijn. In dit deel staan de resultaten voor Milieu. Dit zijn nieuwe vragen over de leefstijl van de mensen. Deze vragen zijn van belang voor de klimaatmonitor van de gemeente Tilburg waarin ook het gedrag van mensen is opgenomen. Dit gedrag is van invloed op de hoeveelheid CO2 die wordt geproduceerd.

Leefstijl

Aan de mensen zijn 16 items voorgelegd met de vraag of zij die zaken doen en of dat dan altijd, soms of nooit is. De scores "altijd" zijn het laagst bij vegetarisch eten (5%), het vermijden van verpakkingen (9%), andere keuze van vervoer (openbaar vervoer) dan de auto (16%) of het vliegtuig (13%). Dit zijn de scores onder de 20%.

Bij een aantal van deze zaken zijn ook de scores "nooit" het hoogst, n.l. bij vegetarisch eten (59%), gebruik maken van het openbaar vervoer i.p.v. de auto (36%). Nooit verpakkingen te vermijden zegt 30%. Daarnaast is de score nooit ook hoog bij plastic afval apart inleveren (38%).

De hoogste scores "altijd" liggen bij ramen dichtdoen als de verwarming aan is (87%), kraan niet onnodig laten lopen (77%) en onnodig brandende lampen uitdoen (74%).

Er is bij de meeste aspecten een behoorlijk aandeel dat "soms" invult, tot wel 60%.

Schaalscore leefstijl

Met deze 16 aspecten is een schaalscore leefstijl berekend. Hoe hoger de score hoe beter de leefstijl voor het klimaat is. De score 0 is een zeer slechte leefstijl (iedereen heeft op alles "nooit" geantwoord), de score 10 is de perfecte leefstijl (iedereen heeft op alles "altijd" geantwoord).

De score in 2010 is 6,2 en dat is aan de goede kant van het midden.

Inleiding

Om de twee jaar wordt er een Burgeronderzoek gehouden op stedelijk niveau. In dit onderzoek worden met name onderwerpen meegenomen die verband houden met de Programmaverantwoording. Het betreft de hieraan gerelateerde doelen en indicatoren die slechts te meten zijn door de inwoners van de gemeente Tilburg te bevragen.

Om te weten of doelen worden bereikt, is in 2000 met het Burgeronderzoek zoveel mogelijk de uitgangssituatie in beeld gebracht. Met behulp van de uitkomsten van het burgeronderzoek wordt het voor het gemeentebestuur mogelijk na te gaan of datgene wat men voor de burgers wil bereiken ook daadwerkelijk in de ogen van de burgers zo wordt ervaren en dus het beoogde effect heeft.

Deze rapportage bevat de uitkomsten van het burgeronderzoek 2010. Naast de vragen die van belang zijn om de indicatoren te meten voor de Programmaverantwoording, zijn ook vragen opgenomen die voor de diverse beleidsvelden van de gemeente van belang zijn.

Het Burgeronderzoek 2010 is een schriftelijk enquête onder inwoners van de stad van 18 jaar en ouder. Het is uitgevoerd door Team O&I van de gemeente Tilburg. De veldwerkperiode liep van vrijdag 2 april tot vrijdag 7 mei. 1.2.48 personen hebben de vragenlijst ingevuld, een respons van 28%.

Hoofdstuk 1 Milieu

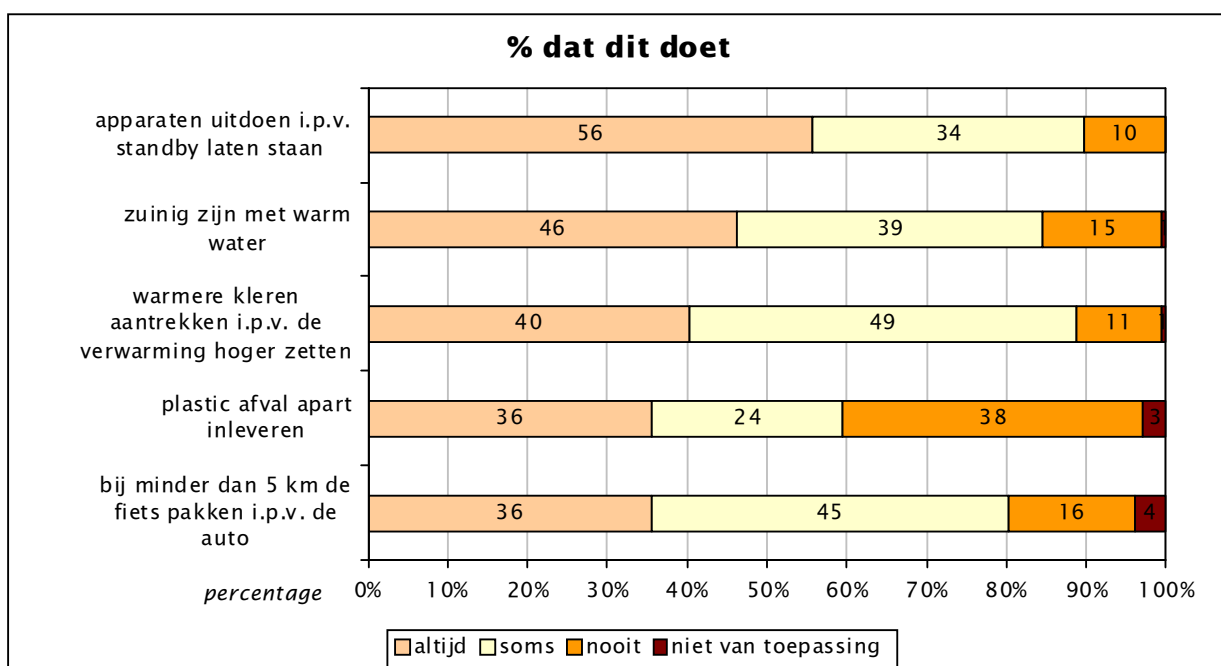
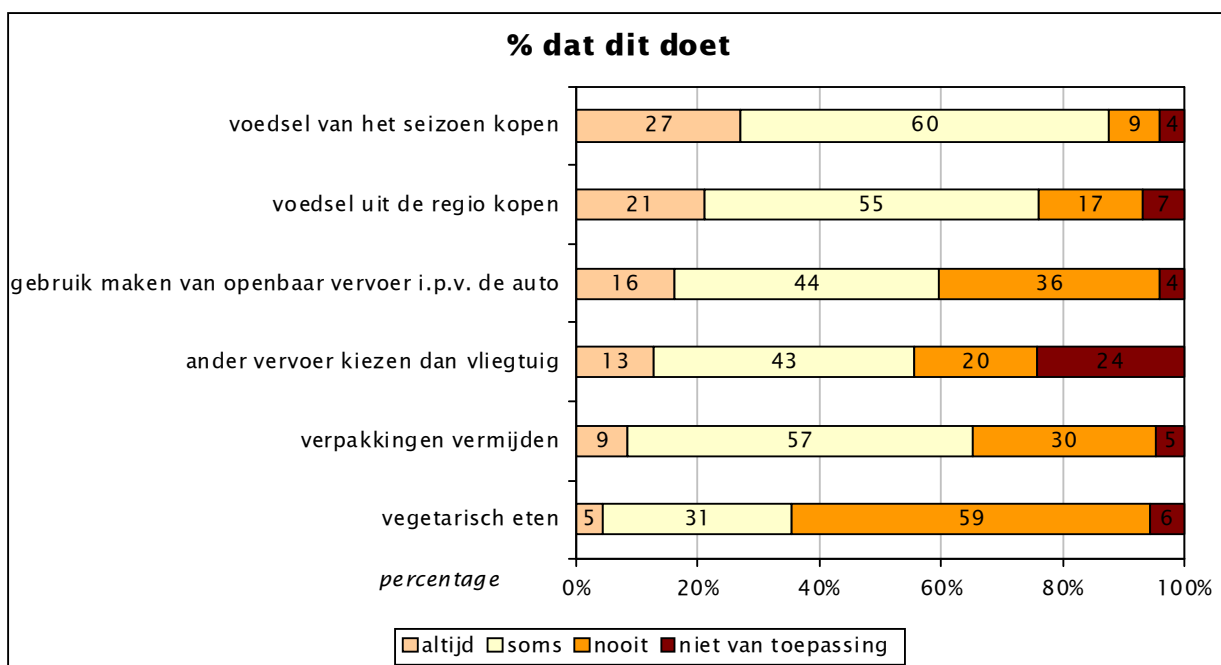
1.1 Inleiding

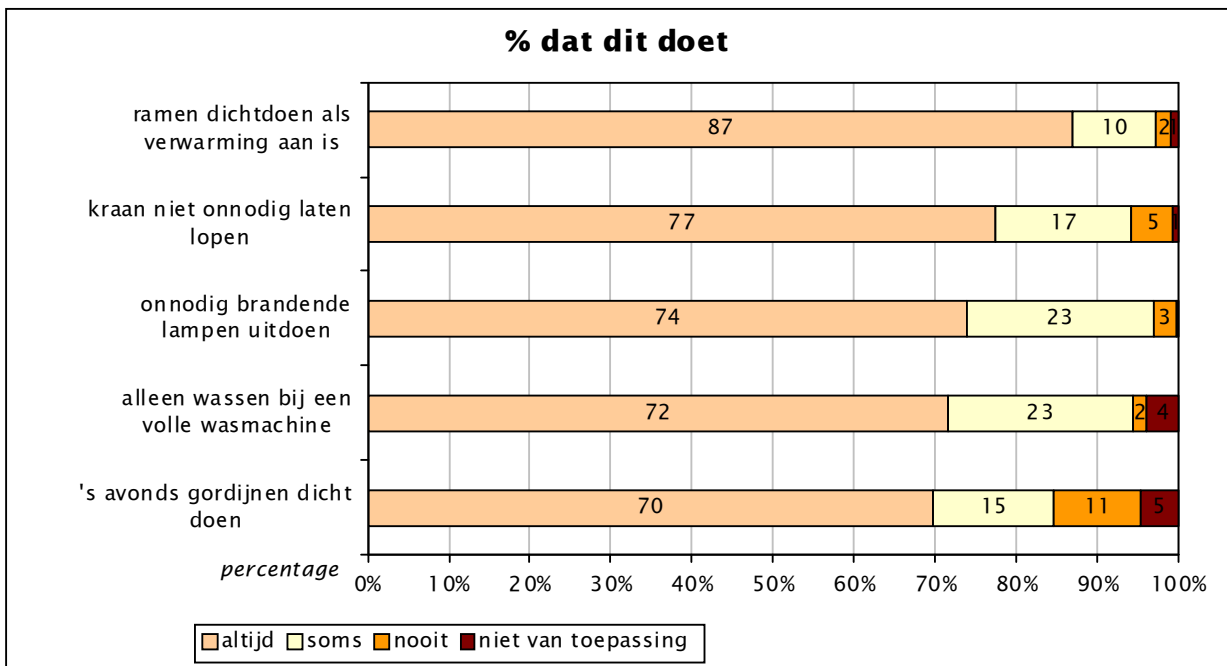
In 2010 is er een nieuwe vraag opgenomen in het Burgeronderzoek. Deze gaat over diverse aspecten van onze leefstijl die invloed hebben op het klimaat.

1.2 Leefstijl

De scores "altijd" zijn het laagst bij vegetarisch eten (5%), het vermijden van verpakkingen (9%), andere keuze van vervoer (openbaar vervoer) dan de auto (16%) of het vliegtuig (13%). Dit zijn de scores onder de 20%. Bij een aantal van deze zaken zijn ook de scores "nooit" het hoogst, n.l. bij vegetarisch eten (59%), gebruik maken van het openbaar vervoer i.p.v. de auto (36%), nooit verpakkingen vermijden 30%. Daarnaast is de score nooit ook hoog bij plastic afval apart inleveren (38%).

De hoogste scores "altijd" liggen bij ramen dichtdoen als de verwarming aan is (87%), kraan niet onnodig laten lopen (77%) en onnodig brandende lampen uitdoen (74%). Er is bij de meeste aspecten een behoorlijk aandeel dat "soms" invult, tot wel 60%.

1.3 Schaalscore leefstijl

Met deze 16 aspecten is een schaalscore leefstijl berekend. Hoe hoger de score hoe beter de leefstijl voor het klimaat is. De score 0 is een zeer slechte leefstijl (iedereen heeft op alles "nooit" geantwoord), de score 10 is de perfecte leefstijl (iedereen heeft op alles "altijd" geantwoord). De score in 2010 is 6,2 en dat is aan de goede kant van het midden.

Bijlage 1 Onderzoeksverantwoording

Het schriftelijke burgeronderzoek (vragenlijst, opschonen databank, analyse en rapportage) is uitgevoerd door Team O&I van de gemeente Tilburg. De ingevulde vragenlijsten zijn gescanned. Alleen open antwoorden moeten handmatig worden verwerkt. De analyse van de gegevens is gebeurd met SPSS. De veldwerkperiode liep van vrijdag 2 april tot vrijdag 7 mei. Tot die tijd kon men de ingevulde enquête terugsturen. In 2010 is er, evenals in 2006 en 2008, een gestratificeerde toevalssteekproef uit de GBA (Gemeentelijke Basis Administratie) getrokken. Er zijn in verhouding meer vragenlijsten naar allochtone inwoners gestuurd in een poging de respons van deze groep te verhogen. Eerst zijn 4000 personen a-select getrokken. Daarna zijn nog eens 500 niet-westerse allochtonen extra getrokken. In totaal zijn 4.500 personen van 18 jaar of ouder benaderd (exclusief tehuisbevolking en 85+).

De respons in 2010 is weer wat hoger dan in 2008, in totaal 28%. 1.248 personen hebben een vragenlijst ingevuld. De analyse en rapportage is verzorgd door het team Onderzoek en Informatie. Tot en met 2003 is de enquête telefonisch uitgevoerd. Bij telefonisch onderzoek is de respons te beïnvloeden door mensen te blijven benaderen. In 2003 is gewerkt met een aankondigingsbrief en was de vragenlijst minder lang. Bij de schriftelijke enquêtes, met begeleidende brief, is er in 2004 en 2006 gewerkt met een reminder, in 2008 en 2010 niet.

Jaar	Methode	Responsontwikkeling	Netto respondenten
2000	Telefonisch	45%	1.009
2002	Telefonisch	42%	1.252
2004	Schriftelijk, met reminder	46%	1.000
2006	Schriftelijk, met reminder	33%	1.000
2008	Schriftelijk, zonder reminder	25%	1.124
2010	Schriftelijk, zonder reminder	28%	1.248

Weging en representativiteit

Het is van belang dat de respons op grond waarvan uitspraken worden gedaan zoveel mogelijk representatief is voor de bevolking waarover uitspraken worden gedaan. Als de verhouding in de respons niet overeenkomt met de verhouding in de populatie, vindt een herweging plaats. Weging heeft plaatsgevonden, in één stap is gecorrigeerd voor geslacht, leeftijd en etniciteit. Dit zijn de achtergrondkenmerken die bekend zijn en waarop gewogen kan worden.

Geslacht

	Respons	Na weging
Man	45,8	49,5
vrouw	54,2	50,5
Totaal	100,0	100,0

Leeftijd

	Respons	Na weging
18-29	10,8	24,7
30-39	18,0	18,0
40-49	18,4	18,9
50+	53,0	38,4
Totaal	100,0	100,0

Etniciteit

	Respons	Na weging
Autochtoon	83,6	78,2
Westers allochtoon	6,7	9,5
Niet-westers allochtoon	9,7	12,3
Totaal	100,0	100,0

Nauwkeurigheid van de uitkomsten

Niet alle inwoners van Tilburg zijn ondervraagd. Omdat het om een steekproef gaat, moet je met een aantal zaken rekening houden. Er is sprake van 95% betrouwbaarheid: als je het onderzoek 100 keer herhaalt, krijg je 95 keer dezelfde resultaten. Marges rond de uitkomsten. Deze zijn afhankelijk van 2 dingen. Het aantal respondenten: in het algemeen is het zo, hoe minder respondenten, hoe groter de marges. De antwoorden en de spreiding in de antwoorden. Als 50% van de mensen iets zegt dan heb je met andere marges te maken als dat 90% van de mensen iets zegt. Je kunt extreme antwoorden hebben of allemaal antwoorden rond het gemiddelde.

Ter illustratie. Als bij 1000 respondenten 80% een bepaald antwoord geeft, is de marge 2,5% (het percentage ligt tussen de 77,5% en de 82,5%). Als 50% een bepaald antwoord geeft is de marge 3,1%. Bij een steekproefomvang van maar 50 respondenten zijn de marges respectievelijk 11,1% en 13,9%. Met name bij vergelijkingen in de tijd en tussen categorieën (bijvoorbeeld etniciteit) is het van belang hier rekening mee te houden. Uitkomsten die binnen de marges vallen zijn **niet** statistisch significant (het zijn schijnbare verschillen), en hiervan wordt in het rapport ook geen melding gemaakt.

Overige kenmerken van de respondenten na weging

2010 Hoogste met diploma afgeronde opleiding

	%
lager onderwijs / basisonderwijs	12,0
VMBO (lager beroepsonderwijs en MAVO)	12,8
middelbaar onderwijs (HAVO, VWO) / middelbaar beroepsonderwijs	35,0
hoger beroepsonderwijs (HBO) / wetenschappelijk onderwijs	40,2
Totaal	100,0

Netto inkomen per maand persoon en eventuele partner samen

	%
minder dan € 1.000	15,6
€ 1.000 tot € 1.350	11,1
€ 1.350 tot € 1.750	14,8
€ 1.750 tot € 3.050	33,4
meer dan € 3.050	25,2
Totaal	100,0

Huishoudenssamenstelling

	%
alleenstaand zonder kinderen	29,0
alleenstaand met kinderen	4,2
gehuwd / samenlevend zonder kinderen	35,3
gehuwd / samenlevend met kinderen	23,6
anders	7,9
Totaal	100,0

Werkzaamheid

	%
Oefen een beroep uit	59,6
Invalide of arbeidsongeschikt	5,1
Werkloos of werkzoekend	5,1
Gepensioneerd, VUT, rentenierend	18,3
Studerend	9,3
Huisvrouw/huisman	10,7
Totaal*	108,1

*Soms hebben mensen meerdere dingen aangekruisd.

Bijlage 2 Betreffende deel vragenlijst

33. Naast bovengenoemde Tilburgse organisaties zijn er tal van organisaties actief op het terrein van internationale samenwerking. Bent u op de een of andere manier betrokken bij organisaties die actief zijn op dit terrein? (u mag hier meerdere hokjes zwart maken)

- ja, ik geef wel eens geld aan zo'n organisatie
- ja, ik neem wel eens deel aan activiteiten van zo'n organisatie
- ja, ik doe vrijwilligerswerk bij zo'n organisatie
- ja, ik ben werkzaam bij zo'n organisatie
- ja, maar op een andere manier
- nee, ik ben niet actief op dit terrein

Klimaat

34. Bepaalde aspecten van onze leefstijl hebben invloed op het klimaat. Hieronder staan een aantal zaken die u wel of niet kunt doen. Kunt u daarbij aangeven of u dat altijd, soms of nooit doet?

	altijd	soms	nooit	niet van toepassing
1. 's Avonds de gordijnen dicht doen	☐	☐	☐	☐
2. Ramen dicht doen als de verwarming aan is	☐	☐	☐	☐
3. Warmere kleren aantrekken i.p.v. de verwarming hoger zetten	☐	☐	☐	☐
4. Zuinig zijn met warm water (bijv. douche, bad)	☐	☐	☐	☐
5. Onnodig brandende lampen uitdoen	☐	☐	☐	☐
6. Apparaten uit doen i.p.v. standby laten staan	☐	☐	☐	☐
7. Alleen wassen bij een volle wasmachine	☐	☐	☐	☐
8. Kraan niet onnodig laten lopen	☐	☐	☐	☐
9. Voedsel uit de regio kopen	☐	☐	☐	☐
10. Voedsel van het seizoen kopen	☐	☐	☐	☐
11. Vegetarisch eten	☐	☐	☐	☐
12. Bij minder dan 5 km de fiets pakken i.p.v. de auto	☐	☐	☐	☐
13. Gebruik maken van openbaar vervoer i.p.v. de auto	☐	☐	☐	☐
14. Ander vervoer kiezen dan vliegtuig	☐	☐	☐	☐
15. Verpakkingen vermijden	☐	☐	☐	☐
16. Plastic afval apart inleveren	☐	☐	☐	☐